

Visheten i Ordningen av Allāhs Namn i Basmalah

I Allāhs Namn, den Evig Barmhärtige, Barmhärtighetens Givare

Imām Muḥammad ibn Jarīr al-Ṭabarī En diskussion om varför Basmalah har en särskild ordning samt en genomgång av Allāhs vackra och perfekta namn: al-Raḥmān, al-Raḥīm.

Om någon ställer frågan till oss: [I Basmalah] varför sätts namnet 'Allāh' före Allāhs namn 'al-Raḥmān', och varför sätts namnet 'al-Raḥmān' före Allāhs namn 'al-Raḥīm'?

Vi svarar: Detta beror på att det är bland arabernas vanor att, när de sökte beskriva något, börja med att nämna det vid dess namn och sedan följa med dess attribut och egenskaper. Detta är vad som är obligatoriskt vad gäller regelbestämmelser: att de först definieras vid namn och sedan beskrivs, eftersom detta underlättar för lyssnaren att fullt förstå ämnet och vad som diskuteras.

Namn Specifika för Allāh den Upphöjde

Om saken är sådan, tillhör Allāh namn som Han har förbjudit Sin skapelse

från att ta, ty dessa namn tillhör specifikt och fullständigt Honom som namnen: 'Allāh', 'al-Raḥmān' [Den Mest Barmhärtige mot Sin skapelse], och 'al-Khāliq' [Skaparen].

Allāhs Namn som är Tillåtna att Ta

Medan andra av Hans namn är tillåtna för skapelsen att ta som 'al-Raḥīm' [den Evig Barmhärtige mot Sina troende tjänare], 'al-Samī'' [Den Hörande], 'al-Baṣīr' [Den Seende], 'al-Karīm' [den Generöse] och liknande sådana namn. Eftersom detta är fallet, är det mest lämpligt att inleda ett tal med de namn som specifikt tillhör Honom och som inte tillhör någon av Hans skapelse, så att lyssnaren kan veta till vem specifikt han bör rikta sitt beröm och sin upphöjelse, och sedan följa det med de namn som andra än Han kan beskrivas med. På detta sätt uppskattar talets ämne och/eller lyssnaren vem han har vänt sig mot, innan han erkänner innebörderna av det som följer [dessa första specifika namn].

Namnet: Allāh

Ty Allāh den Upphöjde i Åminnelse har börjat med Sitt namn 'Allāh' [Det som dyrkas i sanning], eftersom denna rätt att dyrkas inte tillhör någon annan än Honom den Upphöjde i Beröm. Detta gäller från varje tänkbar synvinkel: oavsett om det är från ståndpunkten av att förtjäna detta namn, eller från synvinkeln av dess innebörd. Som vi redan har klargjort är innebörden av Allāh den Högste i Åminnelse det som dyrkas [i sanning], och det finns ingenting som dyrkas [i sanning] utom Honom den Upphöjde i Sublimitet. Således är detta namn förbjudet för andra än Honom den Upphöjde i Beröm, även om namnet bara beviljas skämtsamt som den som namnges 'Sa'īd' [Lycklig] och han är bland de sorgsnaste av människor, eller om man namnges 'Ḥasan' [Godhet] och han bara tar del i fulhet. Ser ni inte att Allāh den Upphöjde i Sublimitet har sagt i flera verser i Sin Bok:

﴿أَلَا اللَّهُ مَعَ اللَّهِ﴾ ٦٠

'Finns det en guddom vid sidan av Allāh?' [Al-Naml 27:60]

och därigenom överdrivit tillståndet hos den som kan göra ett sådant påstående. Allāh säger angående Sina specifika namn 'Allāh' och 'al-Raḥmān':

﴿١١﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ ۚ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

’Säg: ”Åkalla Allāh eller åkalla den Mest Barmhärtige. Vilket [namn] ni än åkallar — till Honom tillhör de vackraste namnen.”’
[al-Isrā’ 17:110]

Namnet: al-Raḥmān

Allāh nämner Sitt namn ’al-Raḥmān’ på andra plats, eftersom Han har förbjudit Sin skapelse från att namnge sig själva med det, även om det bland Hans skapelse finns de som förtjänar att namnges med några av dess innebörder. Ty det är tillåtet att tillskriva många bland skapelsen, som befinner sig på en mycket lägre nivå jämfört med Allāh, som besittande vissa egenskaper av barmhärtighet. Medan det förblir omöjligt för någon av Hans skapelse att någonsin förtjäna någon form av dyrkan förutom Honom. Av denna anledning kommer ’al-Raḥmān’ alltid efter ’Allāh’.

Namnet: al-Raḥīm

Vad gäller namnet ’al-Raḥīm’, som vi har nämnt, kan andra än Honom namnges med det. Barmhärtighet är bland Hans attribut den Upphöjde i Åminnelse. Eftersom detta är fallet, som vi har klargjort, [al-Raḥīm] beskriver och följer på Hans två föregående namn. Detta är förklaringen till att namnet ’Allāh’ föregår ’al-Raḥmān’ och ’al-Raḥmān’ föregår ’al-Raḥīm’.¹

Slutnoter:

Källa: Tafsīr al-Ṭabarī 1:134.

